

מקומם של בעלי החיים בשנת השמיטה

הידעתם?

חכמי המשנה קבעו שאין להאכיל את החיות בשנת השמיטה מהתבואה הראויה לאדם. אך יחד עם זאת הם קבעו, שאם בעל החיים הלך ואכל בעצמו מן העץ או מן התבואה, לא מחייבים את הבעלים שלו לעצור אותו.

שנת השבתון אינה מכירה את המעמדות, והיא מכירה רק את האדם. אמנם מה שמזעזע ביותר, זוהי הכרזתה של שווי זכויות בין אדם ובין בהמה! "ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכול!" (...) רק בשותפות עם הבהמה והחיה יאכל האדם את פירות השבת (...)

והשביתה הזאת מסדירה ממש בשורה אחת את האדמה, ואת האדם כבעל רצון בהמי ושכלי, ואת הבהמה, כי כולם הם שוים לפני בוראם... כולם הם בריותיו, כולם עבדיו בלי כל יתרון, ורק האנכי החזוני המשוחרר עומד עוד הפעם 'לבדו' לפני הנשגב 'לבדו'.

(הרב יצחק ברויאר, נחליאל, ירושלים תשמ"ב, עמ' רלח-רלט)

משמיטה למעשה

פענחו את הגימטריות שלפניכם וגלו מצוות נוספות שנועדו להגן על בעלי החיים. בחרו באחת מהמצוות: הסבירו את משמעותה, כתבו כיצד היא מגינה על בעלי החיים, והאם לדעתכם היא מצווה ראויה ונכונה.

א. 5, 100, 10, 300, 8, 6

ב. 1, 30, 40, 6, 60, 8, 400, 200, 6, 300, 4, 2, 10, 6, 300

ג. 1, 30, 300, 6, 200, 8, 400, 200, 6, 300, 2, 200, 6, 40, 8, 2, 6

ד. 6, 10, 4, 8, 10

ה. 40, 6, 10, 2, 6, 40, 10, 2, 300, 5, 10, 70, 10, 2, 300, 400, 2, 300, 400

ו. 50, 70, 40, 30, 8, 6, 50, 10, 20, 200, 6, 300, 20, 200, 40, 8, 6

- האם אתם מסכימים שאחד המסרים של שנת השמיטה הוא השוויון בין האדם ובין בעלי החיים?
- בפסוק בספר שמות נאמר: "ואָכְלוּ אֲבִינִי עֵשֶׂר, וַיִּתְּנֶם תֹּאכַל מִיַּת הַשְּׂדֵה". על פי פסוק זה האם יש שוויון מלא בין האדם לבעלי החיים, או שנתרים מעמדות כלשהם? הסבירו.
- האם לדעתכם צריך להתקיים שוויון מלא בין בני אדם לבעלי חיים בשמיטה? מדוע?
- כיצד, אם בכלל, יכול להתקיים שוויון מסוים בין בני אדם לבעלי חיים בשנת השמיטה בימינו?
- אילו דברים בשנה זו אוני יכולים לשנות מההתנהלות השגרית שלנו ביחס לבעלי החיים?
- מה עמדת השיר ביחס שבין בעלי החיים לבני האדם?
- האם אתם מסכימים עם השיר?
- האם מסר זה תואם את המסר של שנת השמיטה כפי שכתב יצחק ברויאר?
- מה לדעתכם היחס הראוי בין בני האדם לבין בעלי החיים בשנת השמיטה ובחיים בכלל?

